

ONZICHTBARE HANDICAPS IN DE KLAS: HERKENNEN, BEGRIJPEN EN AANPASSEN

Training voor docenten en onderwijspersoneel in het voortgezet onderwijs

Transformeer uw kijk op 'moeilijke' leerlingen en ontdek hun onzichtelijk lijden

Duur : 5 uur	Modules : 4 modules
Lessen : 16 lessen	Doelgroep : Docenten en onderwijspersoneel voortgezet onderwijs
Formaat : 100 % online, asynchroon	Aanbieder : N° 11757351875
Certificering : Qualiopi	Tarief : Op aanvraag

www.dynseo.com/nos-formations | contact@dynseo.com | 09 66 93 84 22

Opleidingsbeschrijving

Deze training stelt onderwijsprofessionals in staat om de diversiteit van onzichtbare handicaps te identificeren: mentale stoornissen, chronische ziekten en discrete neuro-ontwikkelingsstoornissen. U leert deze situaties te herkennen zonder te diagnosticeren, uw praktijken aan te passen en de juiste institutionele voorzieningen te mobiliseren. De training biedt concrete tools om leerlingen met onzichtbare behoeften te ondersteunen zonder stigmatisering. Aan het einde bent u in staat om uw pedagogische aanpak te transformeren en elke leerling de aangepaste ondersteuning te bieden die hij nodig heeft.

Module-overzicht

MODULE 1	Wat is een onzichtbare handicap? Definities en schoolrealiteit	4 lessen
MODULE 2	Opmerken zonder te diagnosticeren — de welwillende observatie	4 lessen
MODULE 3	Aanpassen van praktijken — concrete en universele aanpassingen	4 lessen
MODULE 4	Apparaten, teamwork en langdurige opvolging	4 lessen

Leerdoelen

Leerdoelen

- De verschillende vormen van onzichtbare handicaps identificeren en hun impact op schoolprestaties begrijpen
- Gedragingen observeren en interpreteren zonder de rol van de leraar te overschrijden
- Concrete en universele aanpassingen toepassen voor diverse profielen van leerlingen
- De juiste institutionele maatregelen mobiliseren (PAP, PPS, PAI) volgens de situatie
- Een effectieve coördinatie binnen het team organiseren voor langdurige opvolging

Algemene informatie

Duur	5 uur
Doelgroep	Docenten en onderwijspersoneel in het voortgezet onderwijs
Vereisten	Geen, training toegankelijk voor alle volwassenen
Prijs	Op aanvraag - BTW niet van toepassing (artikel 261-4-4° van het CGI)
Certificering	Qualiopi - Attest einde opleiding
Organisatie	DYNSEO - Registratienummer activiteit: 11757351875

Les 1 - De notie van onzichtbare handicap — definitie en diversiteit

- Definitie: handicap niet waarneembaar op het eerste gezicht
- Categorieën: neuro-ontwikkelingsstoornissen, chronische ziekten, psychische stoornissen
- Cijfers: hoeveel leerlingen betrokken in een gewone klas
- Paradox van niet-erkenning: onzichtbaar betekent niet niet-bestaand

Les 2 - De discrete neurodevelopmentele stoornissen (ADHD, DYS, hoogfunctionerend autisme)

- ADHD zonder hyperactiviteit: onoplettendheid, vergeten, desorganisatie
- Lichte DYS niet-gediagnosticeerd: variabele prestaties, omzeilstrategieën
- Hoogfunctionerend autisme: moeilijke socialisatie, correcte academische resultaten
- HPI met dubbele uitzonderlijkheid: specifieke uitdagingen

Les 3 - Chronische ziekten en hun impact op school

- Veelvoorkomende ziekten: epilepsie, diabetes, inflammatoire ziekten
- Ondergewaardeerde aandoeningen: endometriose, migraine, chronische vermoeidheid
- Impact op aanwezigheid, concentratie en schoolprestaties
- Het IOP: definitie, inhoud en activering

Les 4 - Psychische aandoeningen — angst, depressie, schoolfobie

- Angststoornissen bij adolescenten: manifestaties in de klas
- Adolescentie-depressie: specifieke kenmerken ten opzichte van volwassenen
- Schoolfobie: ernstig symptoom vaak verkeerd begrepen
- Eetstoornissen en impact op schoolcarrière

Les 1 - Gedragingen die vaak verkeerd geïnterpreteerd worden door het onderwijzend personeel

- De 'luie' leerling: in werkelijkheid uitgeput door ziekte of behandeling
- De 'onrustige' leerling: ADHD nooit ontdekt
- De 'eenzame' leerling: autistisch profiel onder de radar
- De 'afwezige' leerling: angst belemmert concentratie

Les 2 - Observeren, kruisen, doorgeven — het proces van collectieve identificatie

- Wat te noteren: gedragingen, ritmes, producties zonder grenzen te overschrijden
- Informele uitwisselingen tussen collega's om consistentie te detecteren
- Observaties overdragen aan CPE, PsyEN of schoolverpleegkundige
- Bundel van aanwijzingen: onderbouwde waarschuwing, geen diagnose

Les 3 - Het onderwerp met de leerling bespreken — het zorgzame gesprek

- Spreekruimte creëren zonder te forceren of stigmatiseren
- Open vragen voor uitdrukking in eigen tempo
- Onderscheid luistervaardigheid en therapeutische relatie: grenzen kennen
- Protocol bij ernstige onthullingen: meldingsprocedures

Les 4 - Betrek de gezinnen — dialoog en co-creatie

- Ouders benaderen over verdenking zonder af te schrikken
- Rol van familie in diagnostisch traject en opvolging
- Omgaan met ontkenning of bagatellisering door ouders
- Duurzame vertrouwensrelatie opbouwen: frequentie, toon, inhoud

Les 1 - De universele ontwerp voor leren (UDL)

- Principe: cursussen vanaf begin toegankelijk voor iedereen ontwerpen
- Middelen diversifiëren: tekst, mondeling, video, schema
- Presentatiemanieren diversifiëren: schriftelijk, mondeling, mindmap, visueel

- Onnodige obstakels verminderen zonder academische eisen te verlagen

Les 2 - Aanpassingen voor aandacht- en organisatieproblemen

- Instructies en taken fragmenteren: één instructie tegelijk
- Organisatietools: visuele agenda, checklist, timer, werkplan
- Plaats in klas en beheer van omgevingsafleidingen
- Aangepaste evaluatie: extra tijd, herformuleerde vragen, hulpmiddelen

Les 3 - Aanpassingen voor chronische vermoeidheid en onzichtbare ziekten

- Comfortaanpassingen: water, medicijnen, discreet uitgaan
- Herhaalde afwezigheden beheren: band behouden, lessen versturen
- Werklast aanpassen tijdens opflakking of zware behandeling
- GEVASCO en PAI: hulpmiddelen om aanpassingen te formaliseren

Les 4 - Aanpassingen voor angst en psychische stoornissen

- Sociale risicosituaties verminderen: verrassingspresentaties, gedwongen voorlezen
- Evaluaties anticiperen: aankondigen, kader geven, verrassingen vermijden
- Afwezigheden door angst of depressie met zorg beheren
- Interne middelen mobiliseren: verpleegkundige, PsyEN, maatschappelijk werker

MODULE 4

Apparaten, teamwork en langdurige opvolging

4 lessen

Les 1 - De institutionele maatregelen aangepast aan onzichtbare handicaps

- PAP (Persoonlijk Begeleidingsplan): meest toegankelijk, zonder MDPH
- PPS (Persoonlijk Schoolproject): voor situaties erkend door MDPH
- PAI (Geïndividualiseerd Ontvangstproject): voor chronische ziekten
- Het juiste systeem kiezen op basis van de situatie

Les 2 - Coördinatie van het team en langdurige opvolging

- Hoofdleraar als spil: informatie centraliseren en antwoorden harmoniseren
- Gedeelde opvolgingstools: samenwerkingsbord, maandelijkse vergaderingen
- Overgangen beheren: 3e/lyceum, klaswisseling, schoolwisseling
- Uitputting team voorkomen bij complexe chronische situaties

Les 3 - De DYNSEO-tools ter ondersteuning van de betrokken leerlingen

- JOE: cognitieve training voor aandacht, geheugen en executieve functies
- DYNSEO-fiches: stress-, angst- en emotiebeheer in de klas
- MIJN WOORDENBOEK: voor communicatieproblemen gerelateerd aan stoornissen
- Deze hulpmiddelen presenteren aan gezinnen als aanvullende bronnen

Les 4 - Persoonlijke evaluatie en actieplan

- Validatiequiz: juiste apparaat en aanpassingen volgens situatie identificeren
- Reflectieve terugkoppeling: welke leerling zou kunnen lijden aan onzichtbare handicap
- 3 concrete acties om vanaf volgende week te starten
- Hulpmiddelen: MDPH, verenigingen, Eduscol handicap, aanvullende opleidingen

Lesmethoden

- Training volledig online toegankelijk via DYNSEO-platform
- Afwisseling tussen video's, interactieve modules en praktische oefeningen
- Downloadbare hulpmiddelen en sjablonen voor directe toepassing
- Toegang tot JOE en andere DYNSEO-tools voor demonstratie
- Eindattest na voltooiing van de validatiequiz